

Vertraging in Liberia

L. Polman

Ik reis al jaren door Afrika, en nooit eerder maakte ik mee dat een vertraging van 15 minuten er iets toe deed. Maar deze 26-ste januari, aan boord van de MS Rotterdam, dat voor de kust van Liberia een bijdrage levert aan de VN-vredesmissie UNMIL, is het zelfs een over de intercom voorgedragen dienstmededeling: de Nederlandse ministers van Defensie en Ontwikkelings-samenwerking zullen een kwartier later dan gepland landen op de Hr Ms Rotterdam.

In Afrika is iedereen altijd later dan gepland. Als er al een planning is, tenminste. Een halve dag te laat is heel gewoon, een hele dag zeer aanvaardbaar, en van de bijna twee dagen vertraging die ik opliep op weg naar Monrovia vanaf de Sierraaleonse hoofdstad Freetown, keek ik ook niet op.

De bus taxi waarin ik reisde ging stuk, en nog een keer, en nog een keer, de kapitein van het pontje dat ons de Sewa-rivier moest overzetten was onvindbaar, en tijdens een workshop ergens onder een mangoboom moesten we door een stokoude monteur handmatig twee banden laten plakken.

Toen ik eindelijk de grens met Liberia bereikte, in het dorp Waterside, was het na zessen en al sluitingstijd geweest. Naast de slagboom stond een vriendelijk, zij het kleverig hotelletje. Ik was de enige gast en kreeg een emmer water om het stof van de reis uit mijn oren te spoelen. 's Avonds heb ik met heel Waterside naar een voetbalwedstrijd gekeken op de satelliet-tv van de burgemeester.

's Ochtend meteen wéér vertraging. In Liberia stonden rebellen van het LURD me op te wachten. Het is altijd weer lachen en huilen tegelijkertijd, die Afrikaanse rebel-boys met hun machinegeweren en kogelsjerp en om hun nekken. Ze omsingelen je bij hun wegvsperringen, woeden-

de blikken in hun ogen. De sfeer is dreigend en verwarring heerst, want rebellen zijn het om een of andere reden altijd oneens over wat ze met de passagiers zullen doen als ze een auto eenmaal tot stoppen hebben gedwongen.

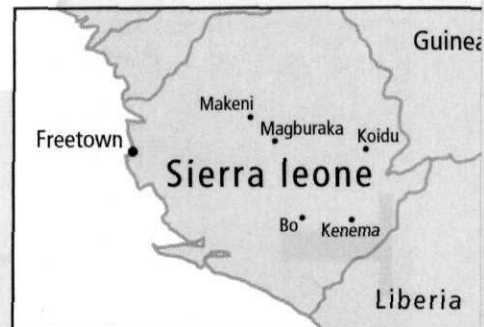
En wat blijken ze van me te willen, als ik eindelijk versta wat ze door en over elkaar heen schreeuwen? Ze willen omgerekend 1 euro 30 van me.

Ik pingel af tot 1 euro 10 en dan nóg zijn ze de koning te rijk. Triumfantelijk zwaaien ze met de biljetten. 'Hihaaaa!' gillen ze erbij.

Die 1 euro 10 moeten ze met z'n vijftien delen. Over goedkope oorlogjes gesproken.

Na nog een kokende radiator en nog een lekke band stuiten we op een roadblock van Pakistaanse blauwhelmen. Monrovia moet nu vlakbij zijn: daar staat het UNMIL-hoofdkwartier.

De VN zal de Liberiaanse rebellen verslaan zoals ze ze verslagen hebben in Sierra Leone. Ook in Liberia worden de boys niet geprovoceerd door ze snel en 'respectloos' opzij te vegen. Ze worden langzaam maar zeker gemarginaliseerd. Het heeft de VN ruim twee jaar onderhandelen gekost om heel Sierra Leone uit de klauwen van de rebellen los te peuten. In ruil voor steeds weer wat metertjes rebellen-territorium, kwamen er hulp en baantjes voor de boys. En zo schoof de VN lang-

zaam maar zeker dieper de binnenlanden in, tot er voor rebellen nergens geen ruimte meer was. Geduld is een schone zaak in Afrika.

Anderhalve mijl uit de kust van Monrovia ligt de Hr Ms Rotterdam. Nog wel: medio februari vaart het schip alweer terug naar Den Helder. Drie maandjes heeft de uitzending dan geduurd.

Onbetwist geldt de redding van een boot vol Liberiaanse vluchtelingen als het hoogtepunt van de missie. Het was december. Op een wrakke schuit waren die Liberianen vanuit Ivoorkust op weg terug naar huis. De motor hield er mee op en dagenlang dobberden ze stuurloos rond. Tot de Nederlanders te hulp kwamen.

Vluchtelingen werden aan boord van de Hr Ms Rotterdam gehesen. En hun bagage. Er zat een man tussen die een motorfiets bij zich had. Daarmee wilde hij in Monrovia als koerier zijn brood gaan verdienen. 'Zonder mijn motor ga ik niet met jullie mee,' zei hij. De Nederlanders begrepen dat wel. De motor werd ook opgehesen.

Het werd een feest. Er was limonade voor iedereen, voor de kinderen kwamen overal kleurplaten vandaan, iemand rukte de video 'Finding Nemo' uit een kast. Tussen de vluchtelingen bevond zich een dominee. Die organiseerde een

eredienst. De mensen trommelden, dansten, zongen en vierden het leven. Uit de kombuis kwamen ketels rijst, tjap tjoi, bamiblokken en patat, met currysaus, ketchup en mayo. De gasten stapelden van alles wat op één bord en er was koffiemelk om het feestmaal mee weg te spoelen. Afrikanen vinden koffiemelk lekker. Alles ging schoon op. De volgende dag hebben de Nederlanders de vluchtelingen in Monrovia aan land gezet.

's Avonds mag commandant Ort graag naar Monrovia kijken, anderhalve mijl verderop. 'Het was daar duister toen wij kwamen. Nu branden iedere avond meer lichten. Dat is vooruitgang en daar hebben wij aan bijgedragen.'

Aan de grens zijn er ook ontwikkelingen, merk ik op weg terug naar Freetown. Het LURD heeft z'n tarieven opgeschroefd. Ik mag het land pas uit als ik 1 euro 50 heb gedokt. Rib uit mijn lijf.

'In Afrika komt altijd alles goed als je maar geduld hebt,' zegt de kapitein van het pontje over de Sewa. Hij trekt ons aan een touw naar de overkant, met wind tegen, tergend langzaam. Aan de overkant klauter ik aan wal en help de bus weer op gang te duwen. Tegen de tijd dat ik Freetown weer binnentuf, zijn de Nederlandse ministers allang weer terug in Den Haag, zie ik op een printje van hun schema.

BERICHT UIT AFRIKA